

“CJELOVITI SUSTAVI GOSPODARENJA OTPADOM”

Valpovo, 21.09.2012

Odvojeno skupljanje otpada Projekt UrbanBiogas

Bojan Ribić

Zagrebački Holding – Podružnica Čistoća

Contract no. : IEE/10/251

1

Uvod

2

Pilot projekt Mamutica

3

Projekt UrbanBiogas

1

Uvod

POVIJEST ČISTOĆE

- 1923.** *Gradsko poduzeća zaduženo za skupljanje smeća i čišćenje grada*
- 1947.** *Komunalno poduzeće "ČISTOĆA" - ZAGREB*
- 1966.** *ČISTOĆA – Komunalno poduzeće Grada i odvoz otpadaka u Zagrebu*
- 1980.** *Komunalna radna organizacija "ČISTOĆA" - ZAGREB*
- 1990.** *ČISTOĆA", poduzeće s p.o. – ZAGREB*
- 2007.** *Zagrebački holding d.o.o. - kao podružnica*

ODVOZ KOMUNALNOG OTPADA

Grad Zagreb :

777.377 stanovnika

Kućanstva:

275.464

Programa odvoza:

189

Vozila :

100 smećara svakodnevno

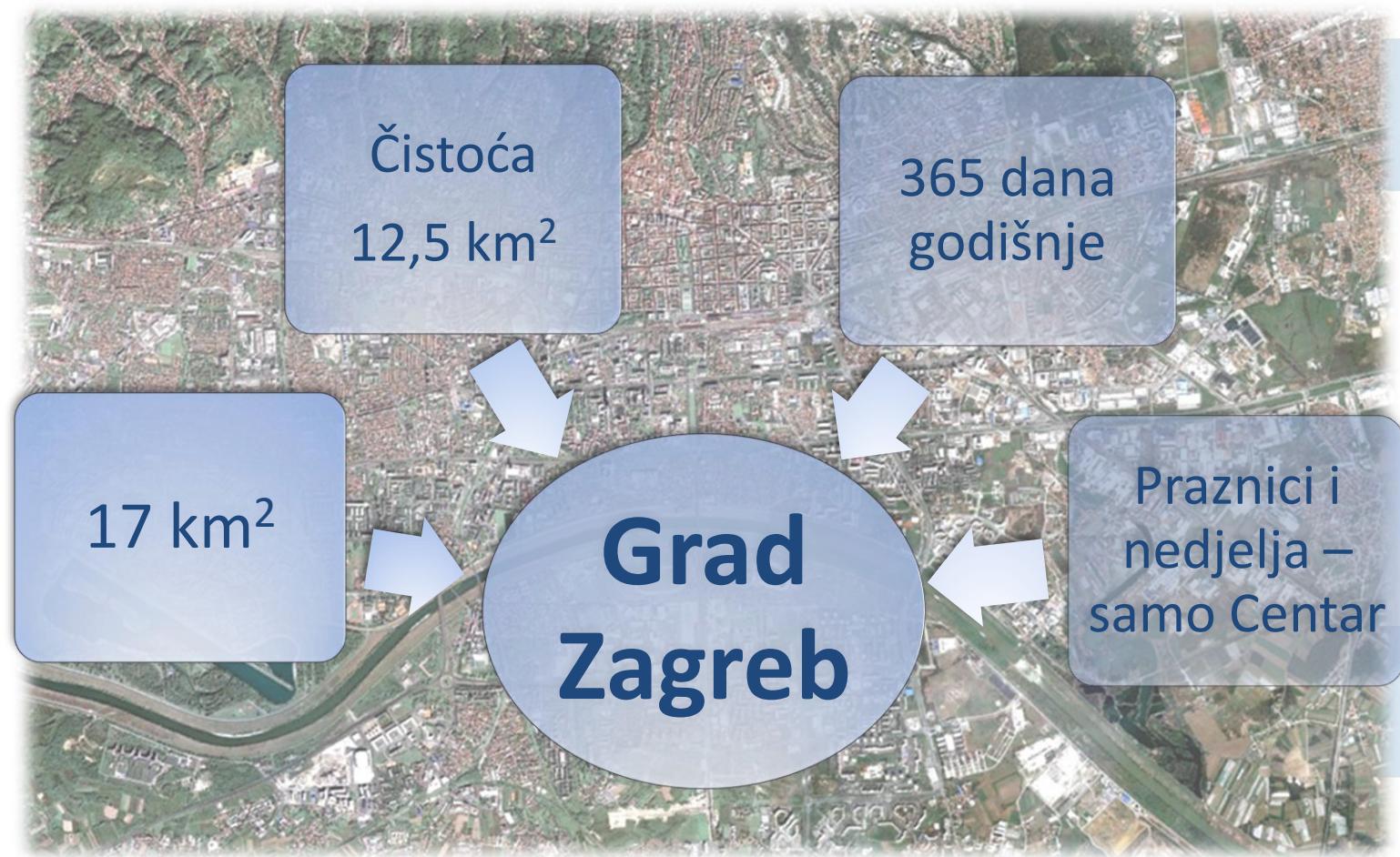

VOZNI PARK

ČIŠĆENJE I PRANJE JAVNIH POVRŠINA

ČIŠĆENJE I PRANJE JAVNIH POVRŠINA

255 programa ručnog
čišćenja

17 programa strojnog
čišćenja

20 programa pranja

14 programa motornih
trokolica

20 programa vozila
cestar

- ❖ oko **6 000** spremnika za odvojeno skupljanje otpada
- ❖ **10** reciklažnih dvorišta za **20** vrsta otpada

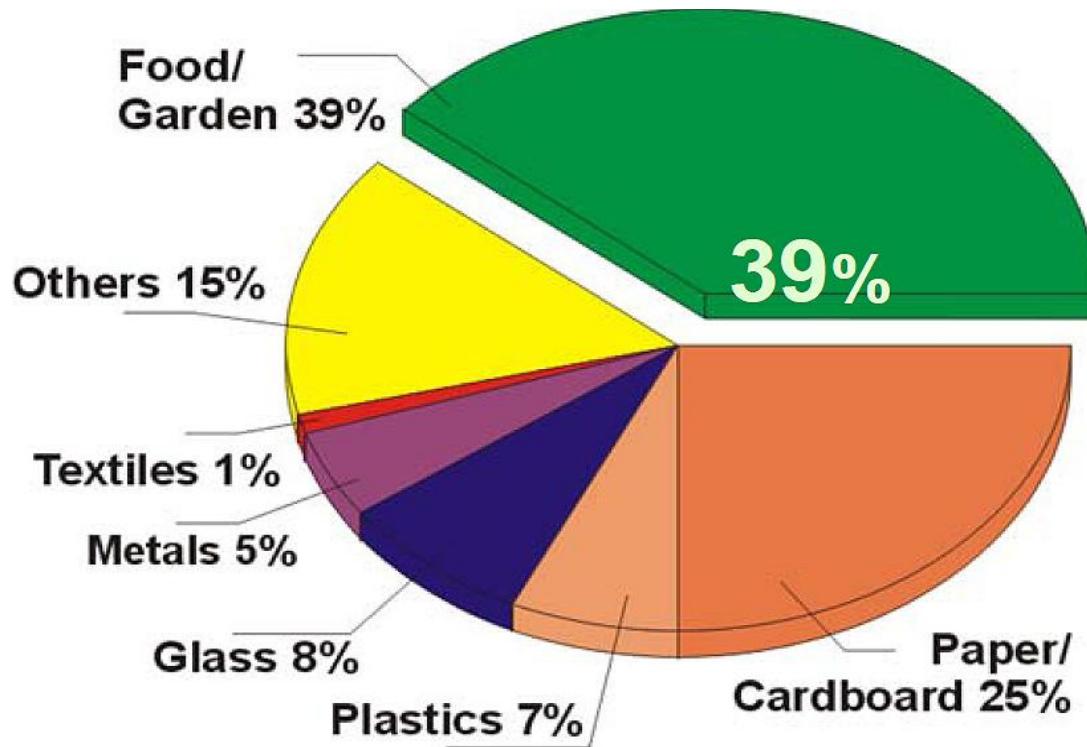

- ❖ Odlagalište Prudinec - Jakuševec, **350 000 t/g**
- ❖ kompostana
- ❖ odlagališni plin : CHP

SASTAV OTPADA - EU

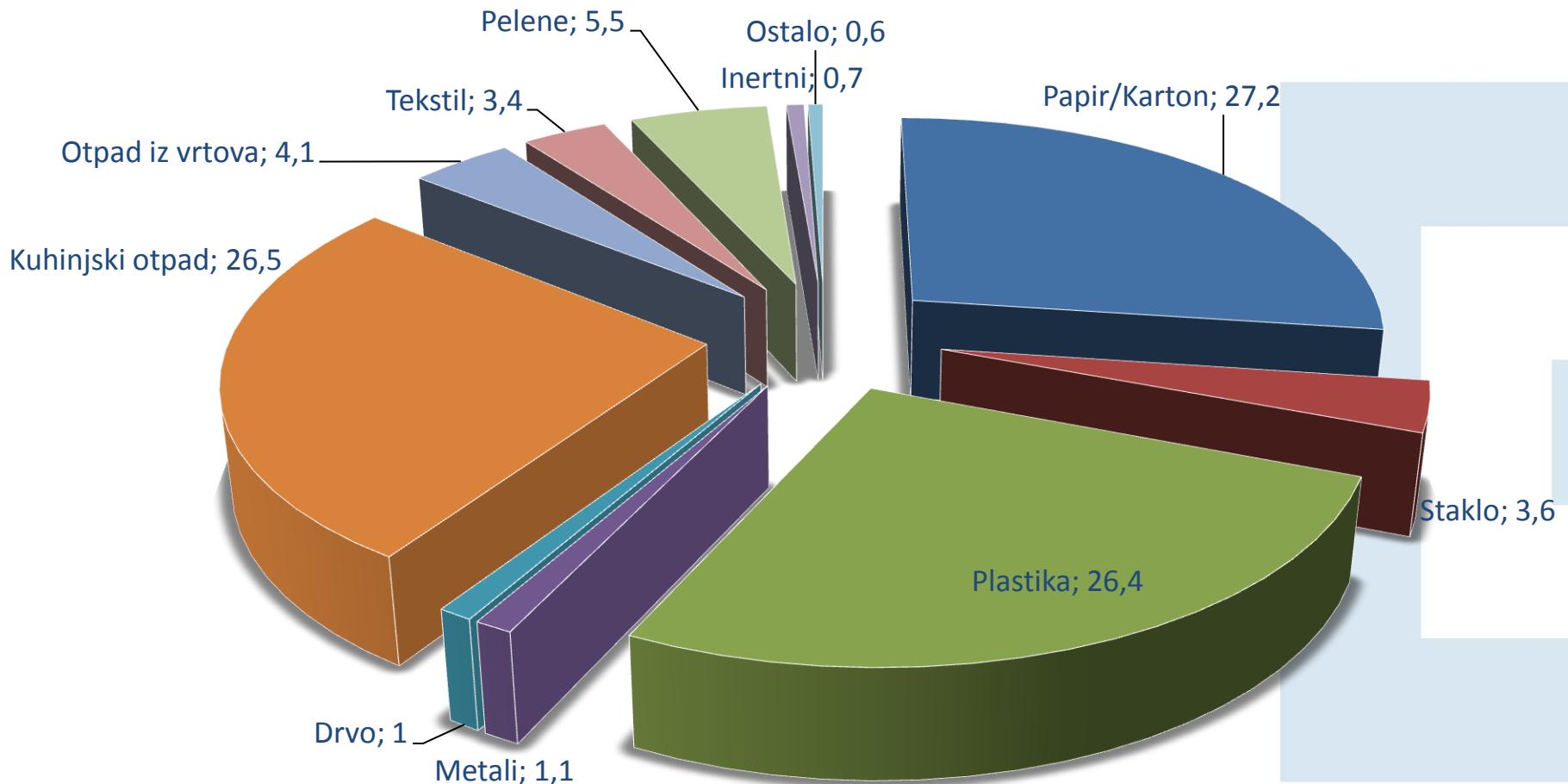
Organic parts in Municipal Solid Waste

Maximum: Greece 49 %

Minimum: UK 22 %

Izvor : Biowaste workshop, Brussels

SASTAV OTPADA (%) – Grad Zagreb

Izvor : Prosječni godišnji sastav komunalnog otpada, IPZ 2010.

BIORAZGRADIVI OTPAD

- ❖ svaki otpad ili dio otpada koji podliježe anaerobnoj ili aerobnoj razgradnji
- ❖ najvećim dijelom se u sklopu komunalnog otpada odlaže na odlagalište
- ❖ odvojeno skupljanje biootpada : kućanstva
biootpad iz tržnica i prodajnih centara
biorazgradivi otpad iz uslužnih djelatnosti

Naziv otpada	Ključni broj
Biorazgradivi otpad	20 02 01
Jestiva ulja i masti	20 01 25
Biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina	20 01 08
Otpad iz poljodjelstva, vrtlarstva, proizvodnje vodenih kultura, šumarstva, lova i ribarstva, pripremanje hrane i prerade	02

Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada, NN 50/05

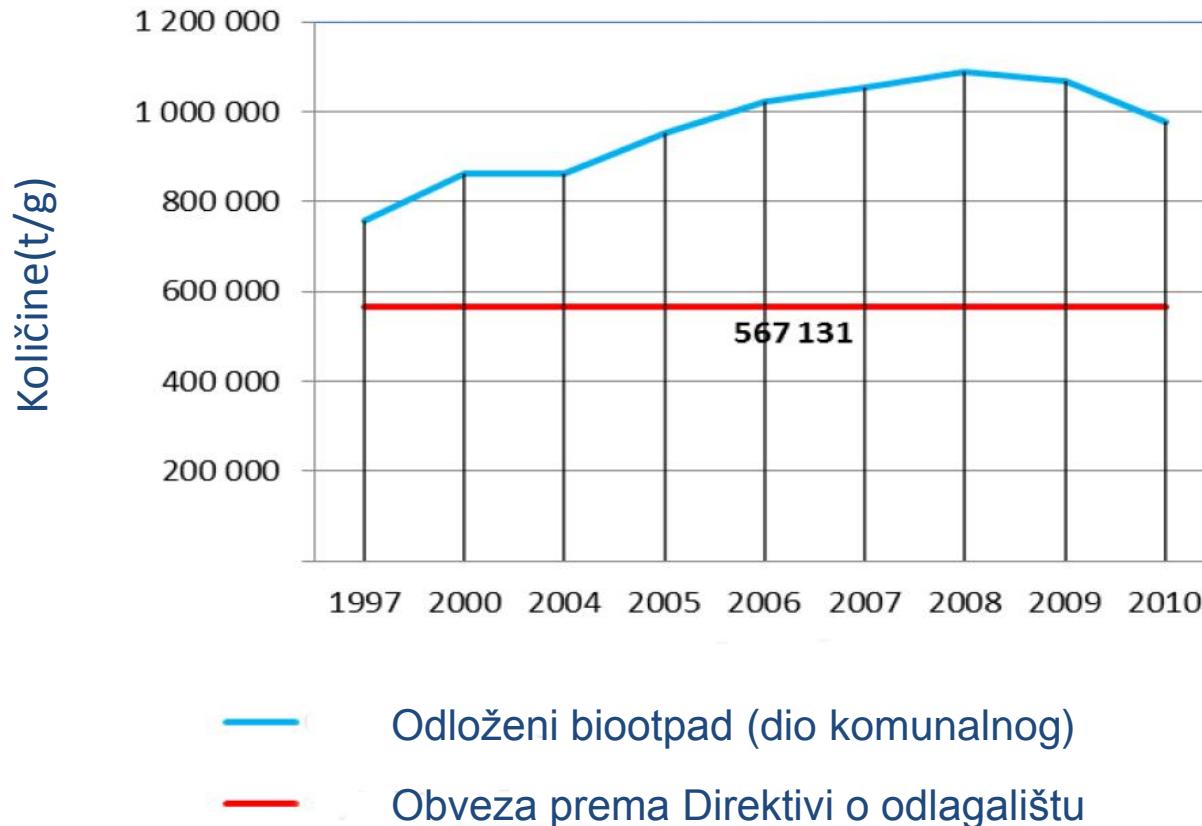

- ❖ sve stroža zakonska regulativa u području gospodarenja otpadom
- ❖ obveze ulaskom u EU – Direktiva o odlagalištu (**1999/31/EZ**):
 - do kraja **2013.** smanjiti količinu biorazgradljivog otpada na iznos od **75%** masenog udjela biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenoga **1997.**

❖ EU obveze

❖ Okvirna direktiva o otpadu (2008/98/EC):

- do 2020. udio odvojeno skupljenog otpada iz kućanstava (papir, staklo, metal, plastika) minimalno 50%.

❖ Novi Zakon o otpadu (Nacrt)

- do 01.01.2013. uspostaviti sustav odvojenog skupljanja biootpada
- do 01.01.2015. uspostaviti sustav odvojenog skupljanja papira, metala, plastike i stakla, ee otpad....

2

Pilot projekt Mamutica

PILOT PROJEKT ODVOJENOG SKUPLJANJA OTPADA

- ❖ odvojeno skupljanje otpada na mjestu nastajanja:

Papir

Plastika

Staklo

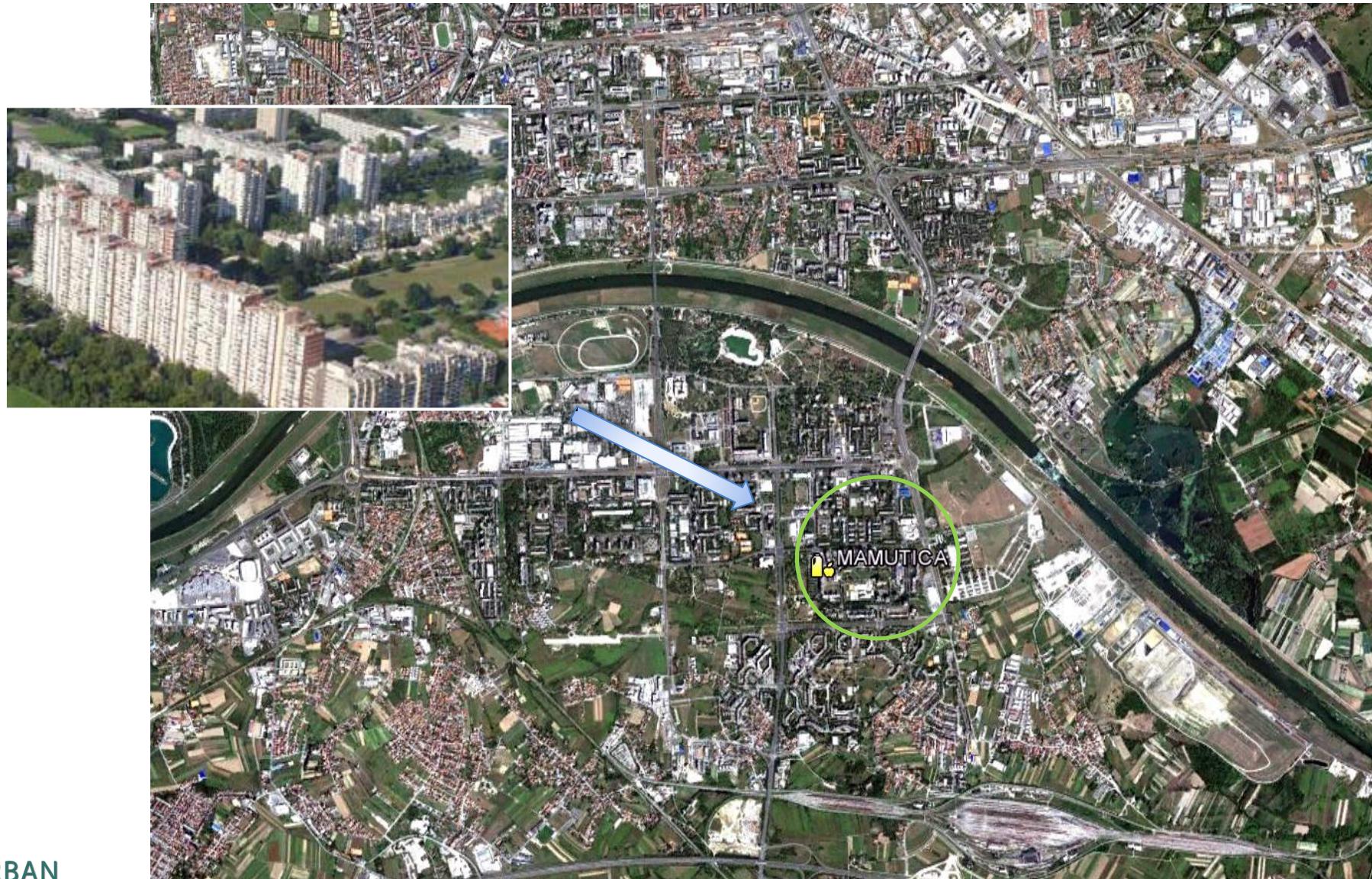
Biootpad

CILJ PROJEKTA

- ❖ poboljšanje sustava gospodarenja otpadom u gradu Zagrebu
- ❖ smanjenje otpada na odlagalištu

LOKACIJA

LOKACIJA

- ❖ stambeni kompleks od **13** zgrada (**20** katova)

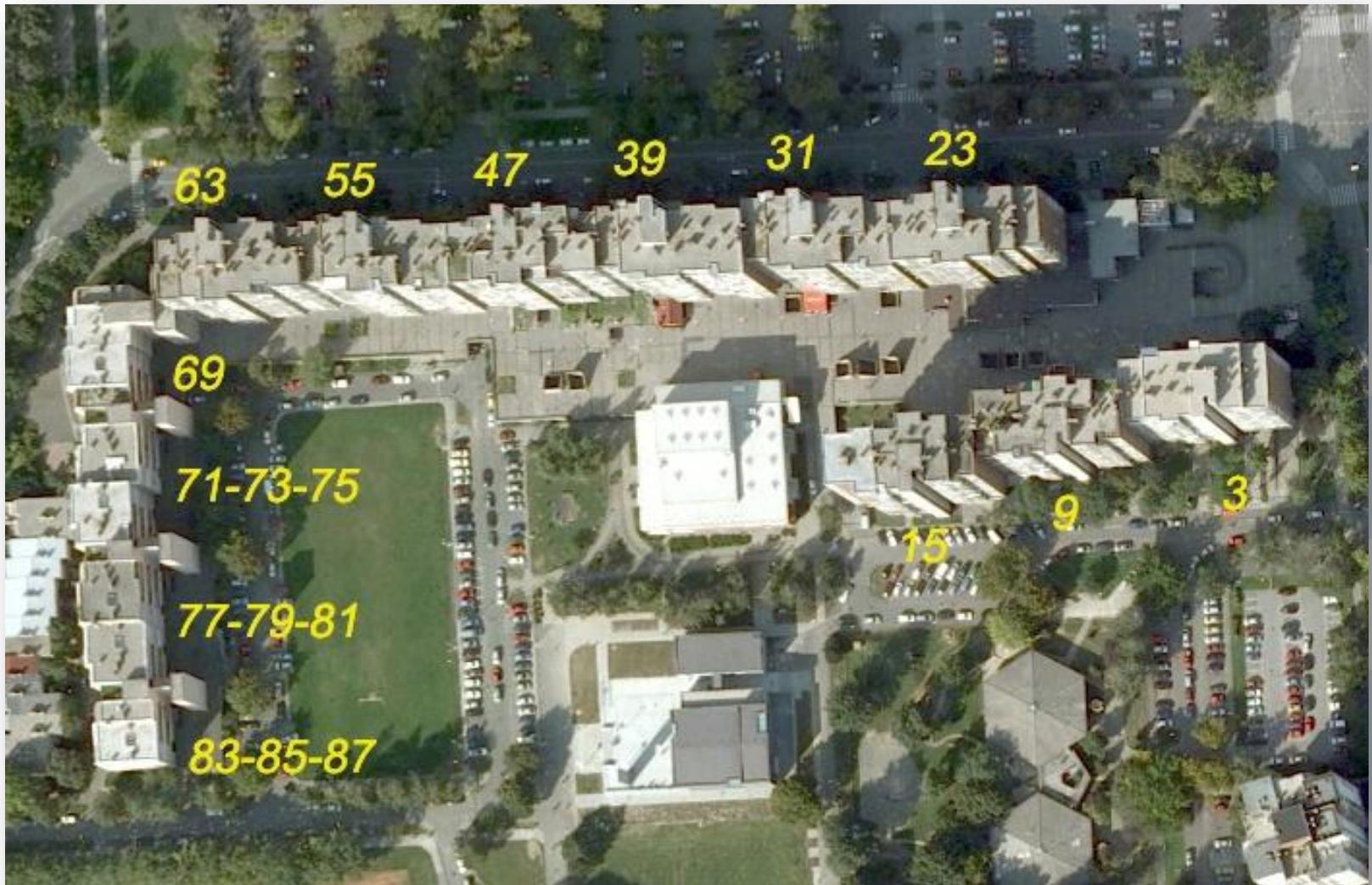
Kućanstva : **1687**

Stanovnika : **3182**

- ❖ količina otpada: oko **51** t/mj
- ❖ broj spremnika za komunalni otpad: **55** (**1100** lit)

LOKACIJA

SPREMIŠTA ZA KOMUNALNI OTPAD

UVOĐENJE SUSTAVA ODVOJENOG SKUPLJANJA

- ❖ spremnici za odvojeno skupljanje

PAPIR I PLASTIKA : 1100 lit

STAKLO I BIOOTPAD : 240 lit.

- ❖ spremnik (10 lit) za biootpad iz kuhinja

Priprema i tijek provođenja

INFORMIRANJE GRAĐANA

- ❖ info materijali
- ❖ obavijesti vezano uz sustav gospodarenja
- ❖ suradnja s udrugom *Travno Moj Kvart*

Pilot projekt

MAMUTICA ZA ČIST OKOLIŠ !

U cilju poboljšanja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu, započinjemo na Vašoj lokaciji s pilot projektom odvojenog sakupljanja otpada

Početak projekta

11.

U posebne spremnike u Vašem

**PAPIR
STAKLO
BIOOTPAD
PLASTIKA**

Cuvajmo okoliš. Oblikujmo budućnost!

Radnička cesta 82
10 000 Zagreb
tel: 614 64 00, 614 64 77
e-mail: mamutica@cistoca.hr

Udruga
Travno moj kvart
Moj kvart, 10 000 Zagreb
e-mail: travno.moj.kvart@gmail.com

Papir

Ovdje trebate odlagati:

- novine, časopisi, prospekti, kataloge
- bilježnice, knjige, telefonske imenike
- silikovice
- razvodna i poslovna papirija, planovi, uređaji, staklene, papirnata vrećice, mape i kartonovine, papirnata vrećica, mapi i kartonske fleside i sl.
- Tetra Pak.
- Indigo papir, ugrijeni papir
- fotografije i foto papir
- zauvjereni i prijavljeni papir
- guranje etikete i sl.
- peleme.

Plastika

Ovdje trebate odlagati:

- petroplastične boce, folije, filmove, mješovita ambalaža – ne sebi mogu imati oznake: PE-HD, PE-LD, PP i sl.
- boce od jestivog ulja, destruirane vode, predstava za čišćenje i pranje, životinje i liječnika (zeljochorista), prehranske privreda i sl. – ne sebi mogu imati oznake: PE-HD, PE-LD, PP i sl.
- čelične posude od žgurnjih, sira i sl. – mogu imati na sebi oznake: PS, PP
- stakle preuzevane od pakiranja česnica, plastiline, tanjure, pribora za jelo i sl. – ne sebi mogu imati oznake: PE-HD, PP, PVC, PS, PET i sl.

Recikliranje plastike se, osim skupog deponijskog prostora, stvara resursi i energije manje onečišćuju zrak.

Vaša obveza :

Odvojeno odložiti otpad

Naša obveza :

Odloženi otpad reciklirati i uporabiti

ZAGREBAČKI
HOLDING

Informacije za građane
17.30 - 14.30 h (Mo - Fr)
01 6146 400
mamutica@cistoca.hr

Udruga "Travno moj kvart"
mob: 098/ 134 00 37
e-mail: travno.moj.kvart@gmail.com

Biootpad

Ovdje trebate odlagati:

- kuhiinski otpad (ostaci i kora vođa, i povrća, liske ječa, telog od kave, voće i povrće, voće i povrće, listovi salate, brokule, fejfa i sl.)
- vrući ili sečev otpad (ovrdovi odjele, grane, oštapa lilije, crne trave i žive, senilja i končanica, ostaci voća i povrća i sl.)
- vrući ili sečev otpad (ovrdovi odjele, grane, oštapa lilije, crne trave i žive, senilja i končanica, ostaci voća i povrća i sl.)
- tekute ostatke kuhiene hrane, meso, riba, kosti, kolu, mješovite proizvode, ulja i masla, vrući ili sečev otpad,
- vrući ili sečev otpad, pumice, odjeća, vrući ili sečev otpad,
- vrući ili sečev otpad, papir i stakleni otpad i dr.

Čuvajmo okoliš, oblikujmo budućnost !

ZAGREBAČKI
HOLDING

Područnica
ČISTOĆA

MAMUTICA
ZA
ČIST OKOLIŠ !

Travno moj kvart

Priprema i tijek provođenja

INFORMIRANJE GRAĐANA

- ❖ prezentacije projekta i tijeka provođenja

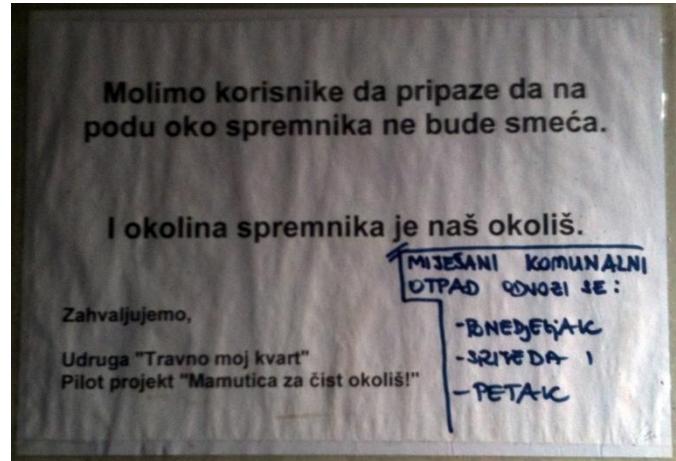

Priprema i tijek provođenja

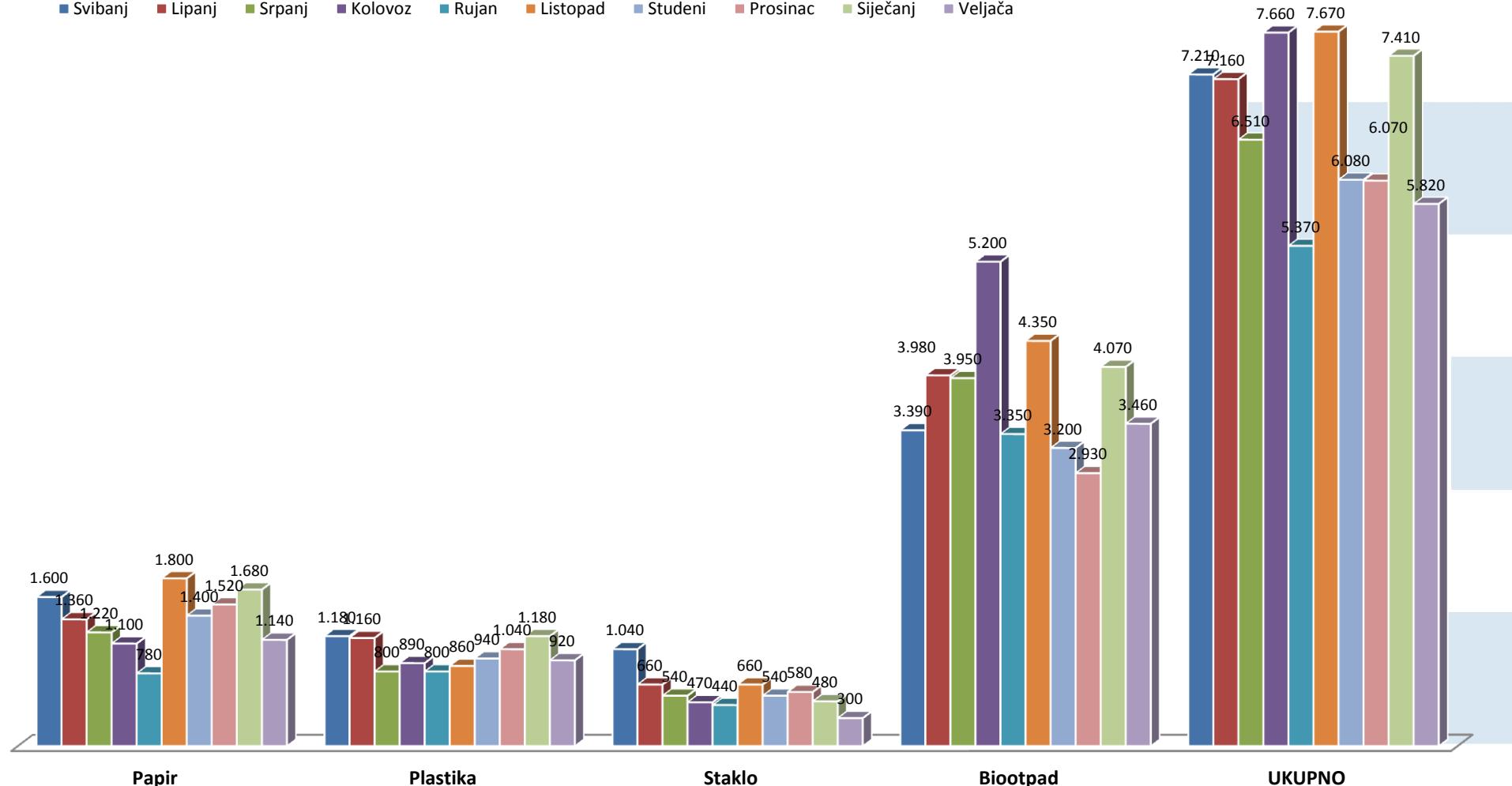
INFORMIRANJE GRAĐANA

❖ aktivno informiranje i sudjelovanje svih sudionika

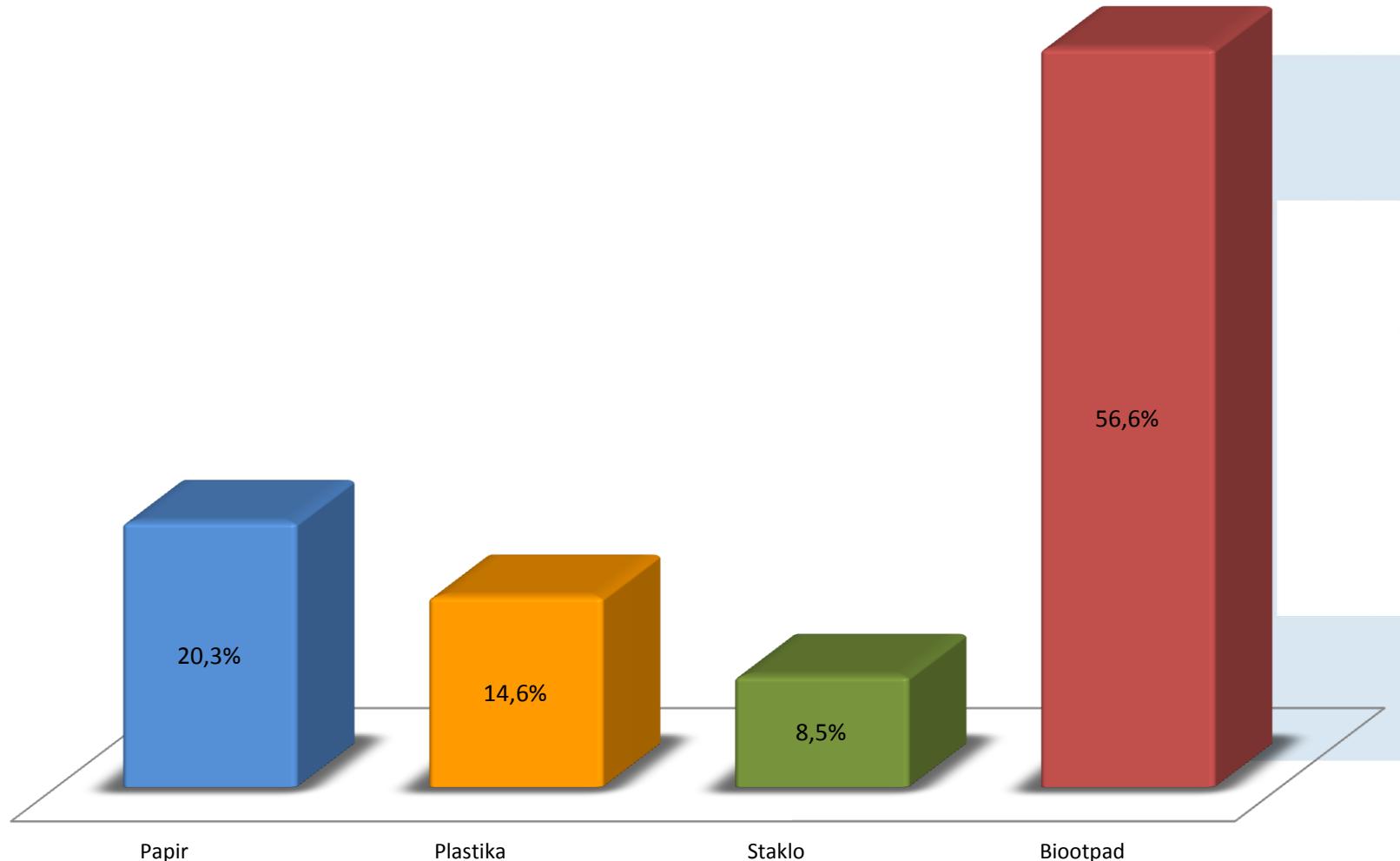

KOLIČINE ODVOJENO SKUPLJENOG OTPADA (kg/mj)

■ Svibanj ■ Lipanj ■ Srpanj ■ Kolovoz ■ Rujan ■ Listopad ■ Studeni ■ Prosinac ■ Siječanj ■ Veljača

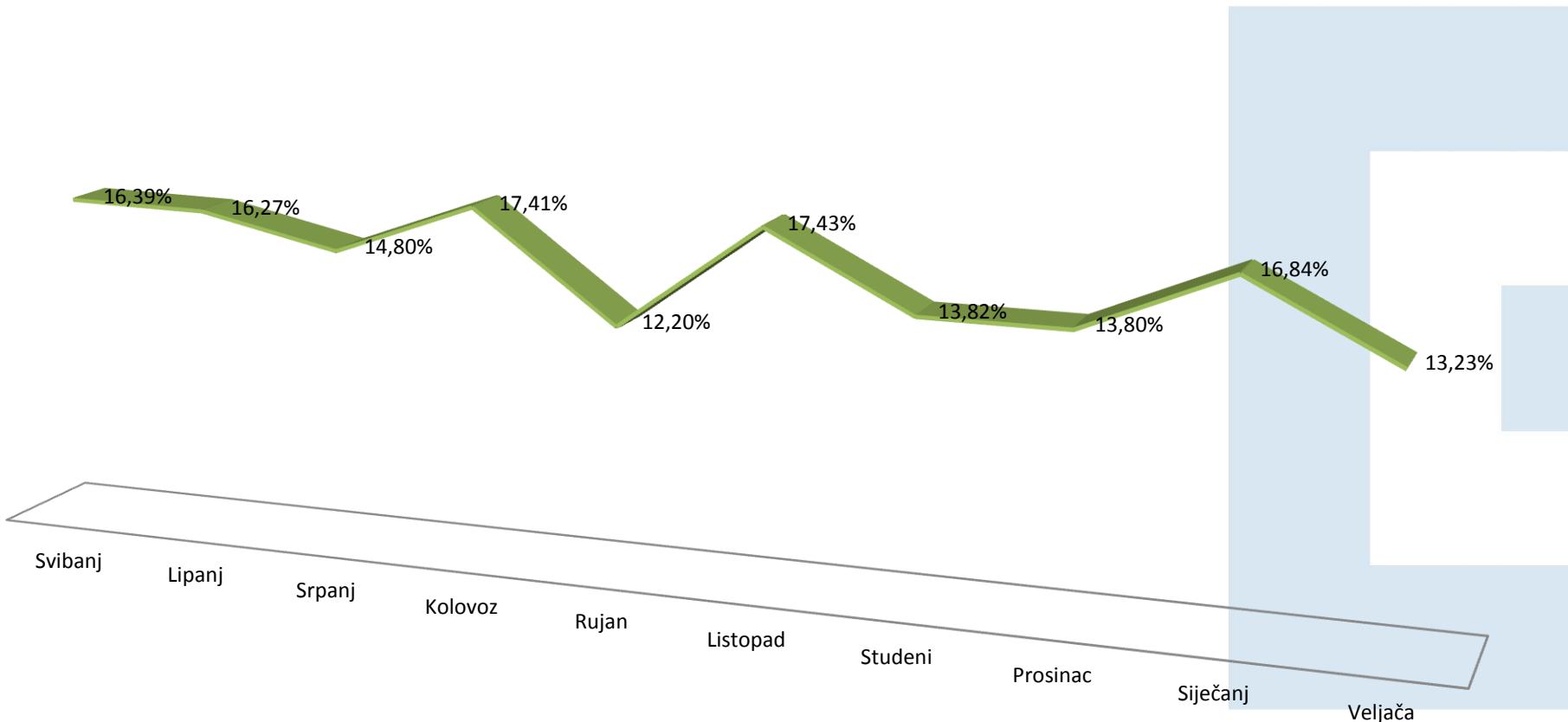

UDIO POJEDINE VRSTE U UKUPNOJ KOLIČINI ODVOJENO SKUPLJENOG OTPADA

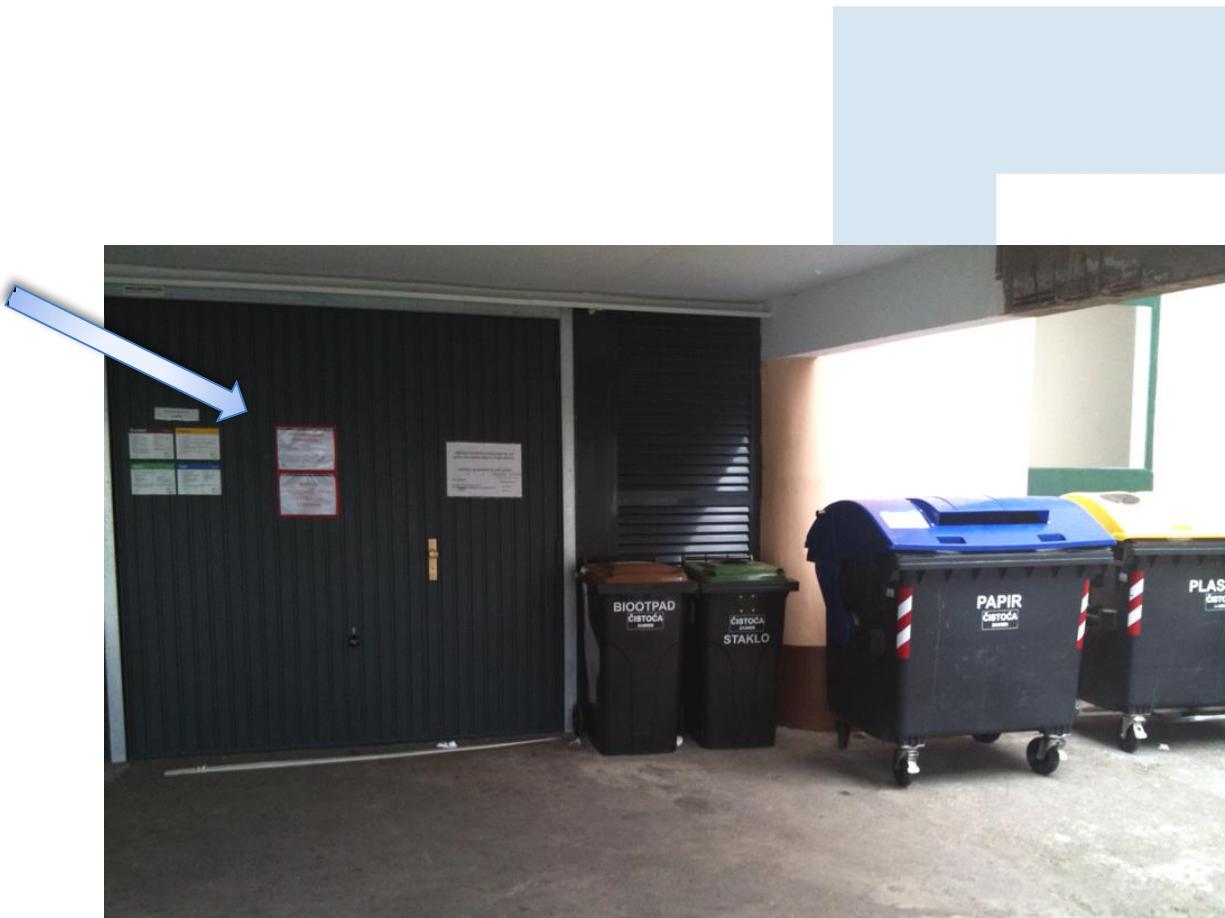

UDIO ODVOJENO SKUPLJENOG U UKUPNOJ KOLIČINI KOMUNALNOG OTPADA

ODRŽAVANJE SPREMIŠTA

SPREMIŠTA POSTAJU RECIKLAŽNA DVORIŠTA

DIVLJE ODLAGALIŠTE

❖ prije

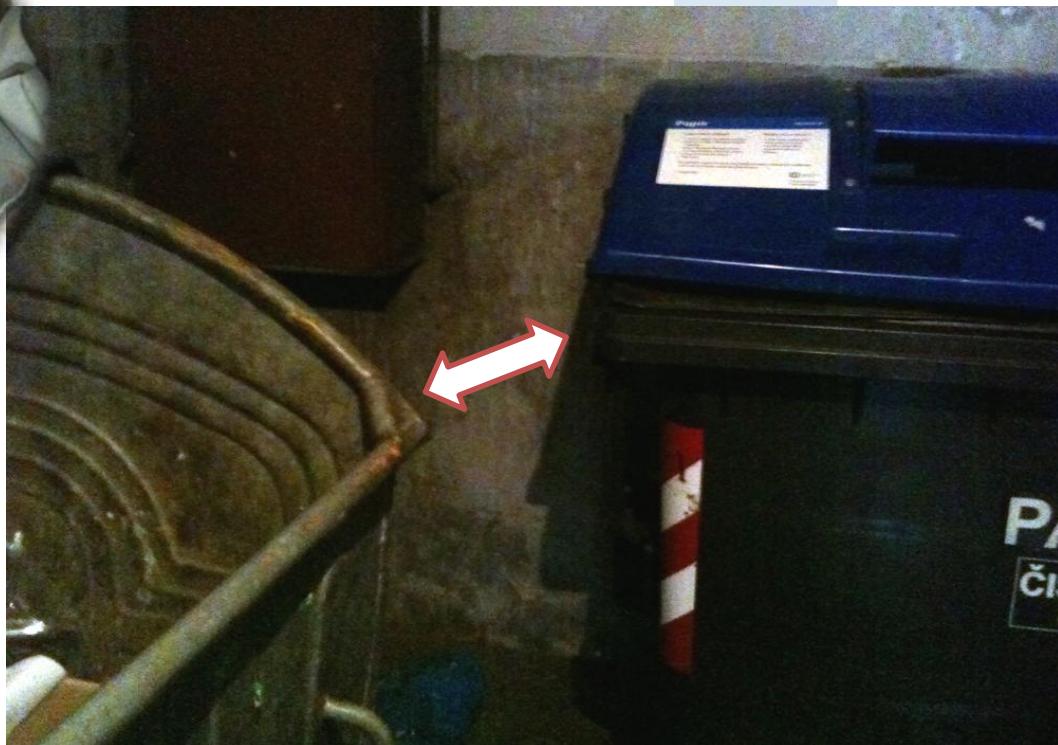
DIVLJE ODLAGALIŠTE

- ❖ poslije

NEPROPISTNO ODLAGANJE OTPADA

DOSADAŠNJI POKAZATELJI

- ❖ oko **67 000** kg odvojeno skupljenog otpada
- ❖ mjesечно oko **7 000** kg otpada ne završava na odlagalištu
- ❖ stalan, neposredan kontakt s građanima je neophodan za uspješnu uspostavu odvojenog skupljanja otpada

Izbjegavanje

Smanjenje

Ponovno korištenie

ODRŽIVO GOSPODARENJE OTPADOM
DUGOTRAJAN I ZAHTJEVAN PROCES !

Odlaganje

3

Projekt UrbanBiogas

EU Fond – CIP (grant shema)

Poduzetništvo i inovacije

60% proračuna
2,170 milijarde eura

EIP

Inteligentna energija u Evropi

20% proračuna
730 milijuna eura

IEE

CIP

ICT
PSP

Primjena informacijskih i komunikacijskih tehnologija
20% proračuna
730 milijuna eura

Inteligentna Energija u Evropi

- ❖ promicati povećano korištenje obnovljivih energija i energetsku učinkovitost

Sufinanciraju se aktivnosti u sljedećim područjima :

SAVE - jačanje energetske učinkovitosti i racionalnog korištenja resursa u industriji i građevinarstvu

ALTENER - korištenju izvora obnovljive energije i energetske diverzifikacije za proizvodnju električne i toplinske energije

STEER - promoviranje učinkovitijeg korištenja energije u prometu te primjena novih i obnovljivih goriva u prometu

- ❖ objava Natječaja (tzv. Call) svake godine s istaknutim prioritetima

INTELLIGENT ENERGY
EUROPE

IEE Call 2010 – ALTENER Bioenergy UrbanBiogas

Urban waste for biomethane grid injection and transport in urban areas

Cilj projekta

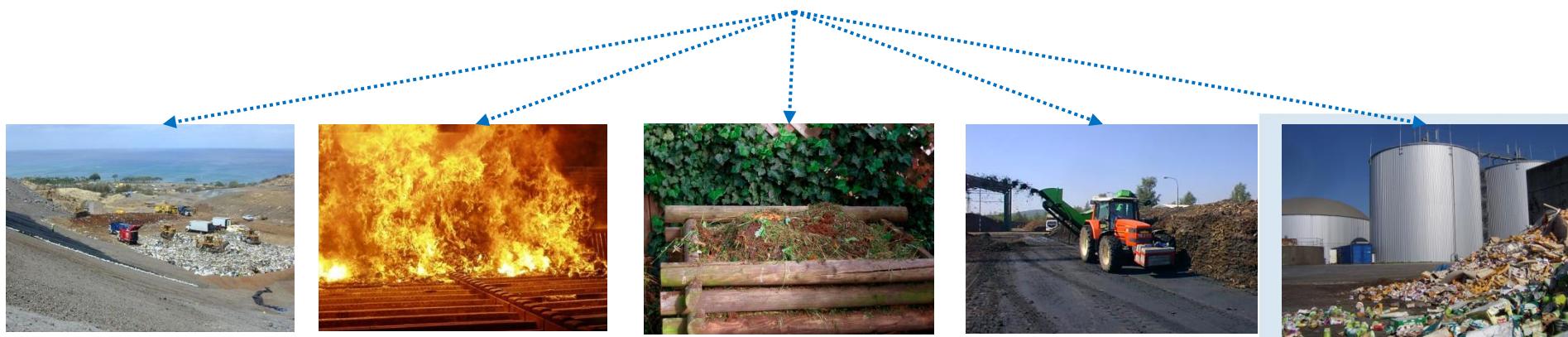
- ❖ promovirati odvojeno skupljanje biootpada u urbanim sredinama u svrhu korištenja bioplina kao zamjena za zemni plin ili u transportu kao biogorivo
- ❖ izraditi koncept proizvodnje biometana iz gradskog otpada u 5 ciljanih grada

Koncept se sastoji od 3 glavne grupe :

1. Odvojeno sakupljanje otpada
2. Proizvodnja bioplina
3. Korištenje bioplina kao biogoriva ili zemnog plina

Što s biootpadom ?

Odlaganje

- Smanjenje količina (Direktiva 2006/12/EC)
- Energetska oporaba odlagališnog plina, slabo iskorištenje
- Nemogućnost korištenja nutrijenata

Spaljivanje

- + Energetska oporaba
- Otpadna toplina se često ne koristi
- Nemogućnost korištenja nutrijenata
- Visoki investicijski troškovi
- Problem transporta zbog centraliziranih postrojenja

Kućno kompostiranje

- + Kompost
- + Nema operativnih troškova
- Nema energetske oporabe
- Nije sav otpad pogodan za kućno kompostiranje
- Nije moguće u urbanim područjima

Industrijsko kompostiranje

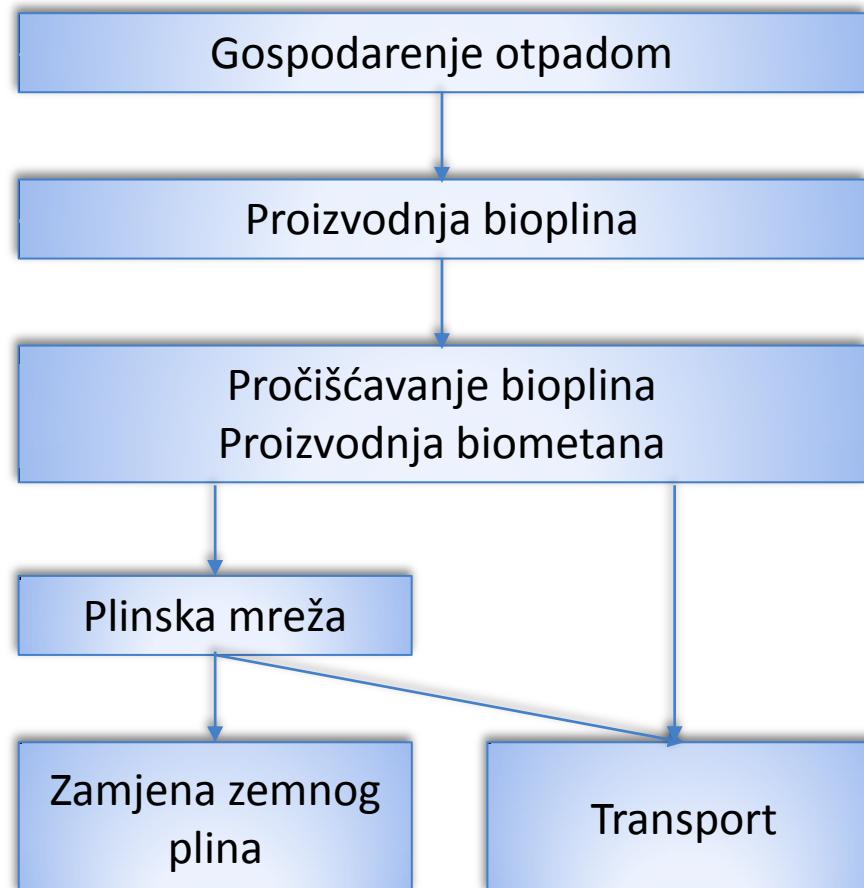
- + Kompost
- Nema energetske oporabe

Anaerobna razgradnja

- + Energetska oporaba
- + Digestat- Kompost

Koncept projekta

Koordinator :

WIP Renewable Energies, Njemačka

Ciljni gradovi :

Grad Zagreb – Zagrebački Holding

Okrug Abrantes, Portugal

Rzeszow , Poljska

Valmiera , Latvija – ZAAO

Graz , Austrija

Partneri (pored ciljnih gradova) :

EIHP - Hrvatska

GEA – Grazer Energie Agentur

EKODOMA, Latvija

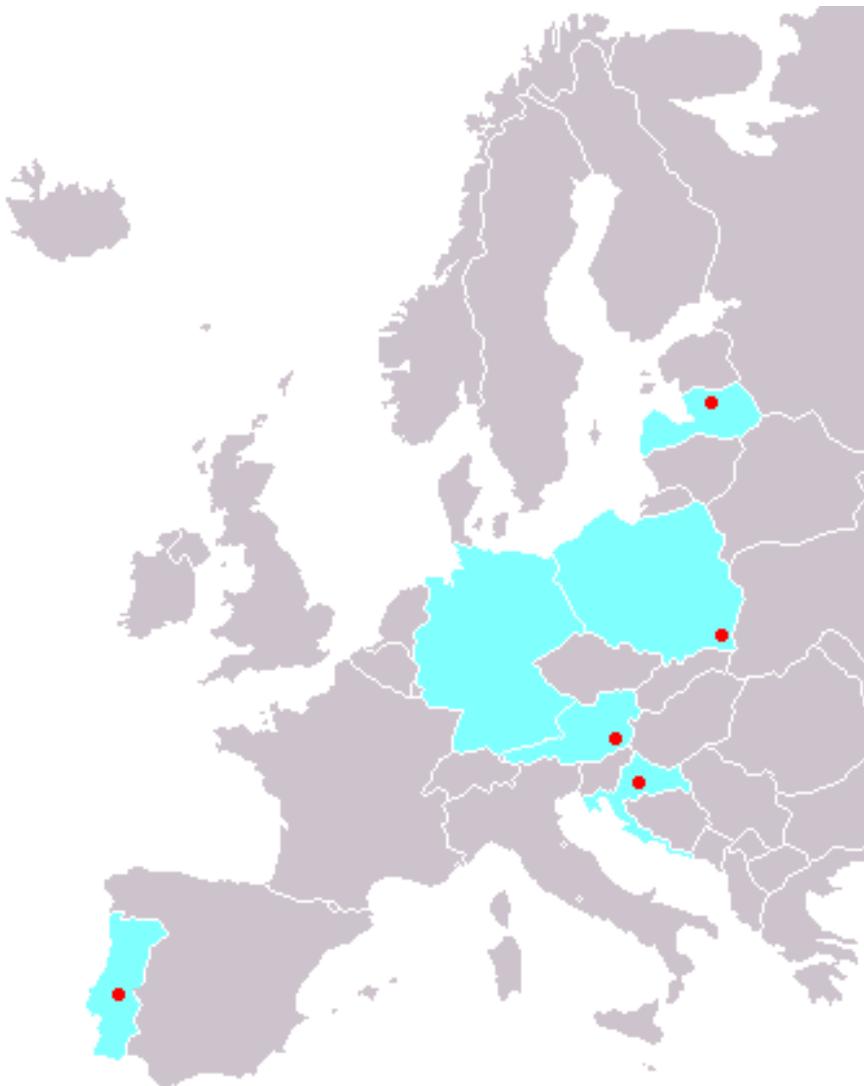
FRAUNHOFER, Njemačka

PBA – Polish Biogas Association

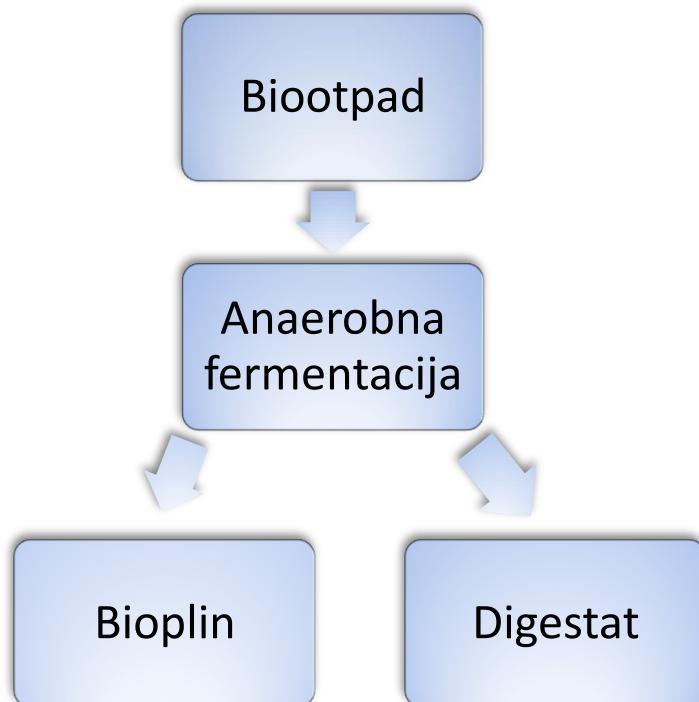

IrRADIARE - Portugal

- ❖ Zagrebački Holding, Podružnica Čistoća započela s intenzivnjim skupljanjem biootpada
- ❖ biootpad odlazi u kompostanu (aerobni proces) – nema energetske oporabe

❖ oko 30% biootpada u komunalnom otpadu

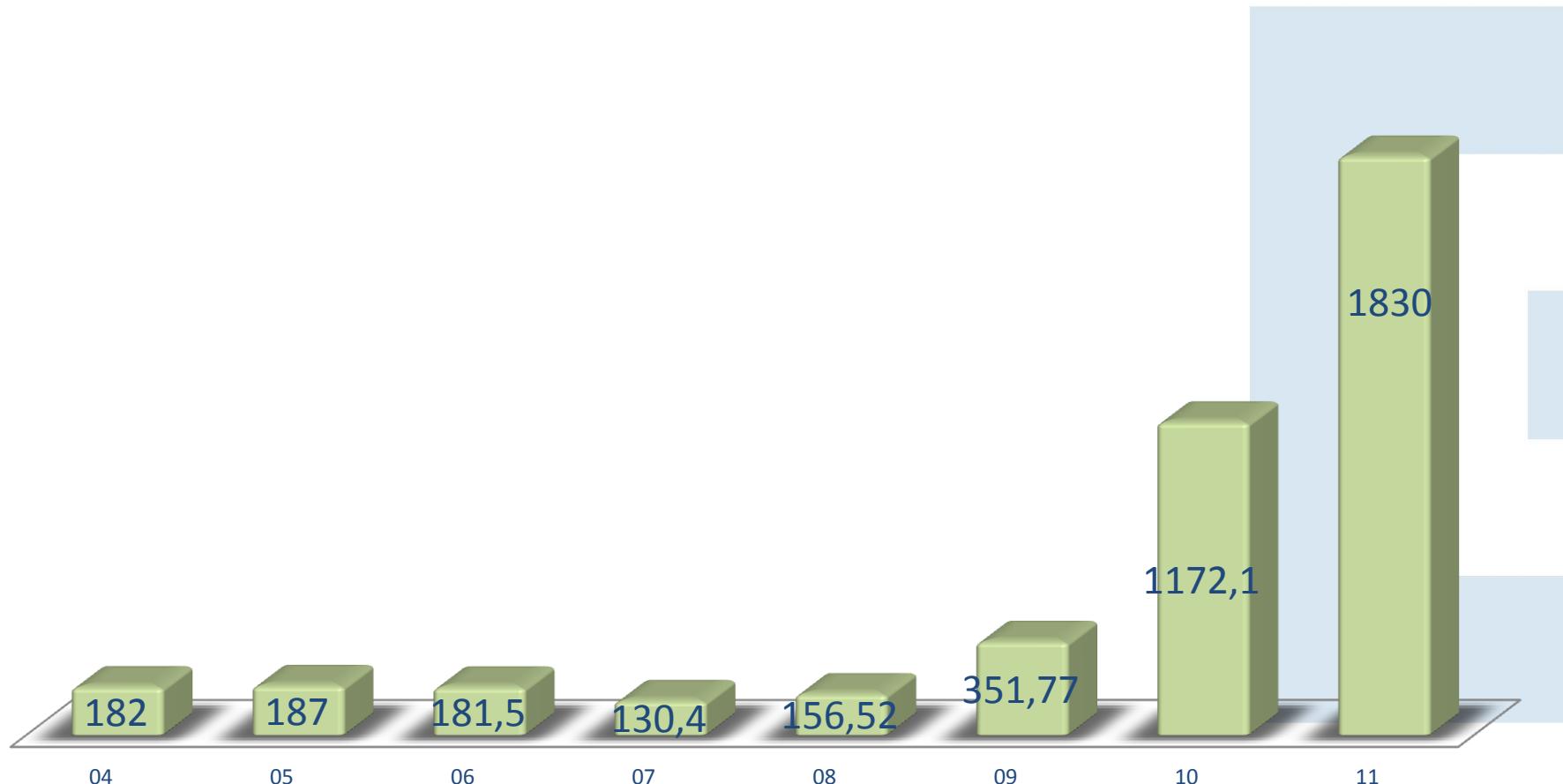
100 000 tona/god -> 5MW

- u 1.fazi prikupljanje **20 000 tona/god.**

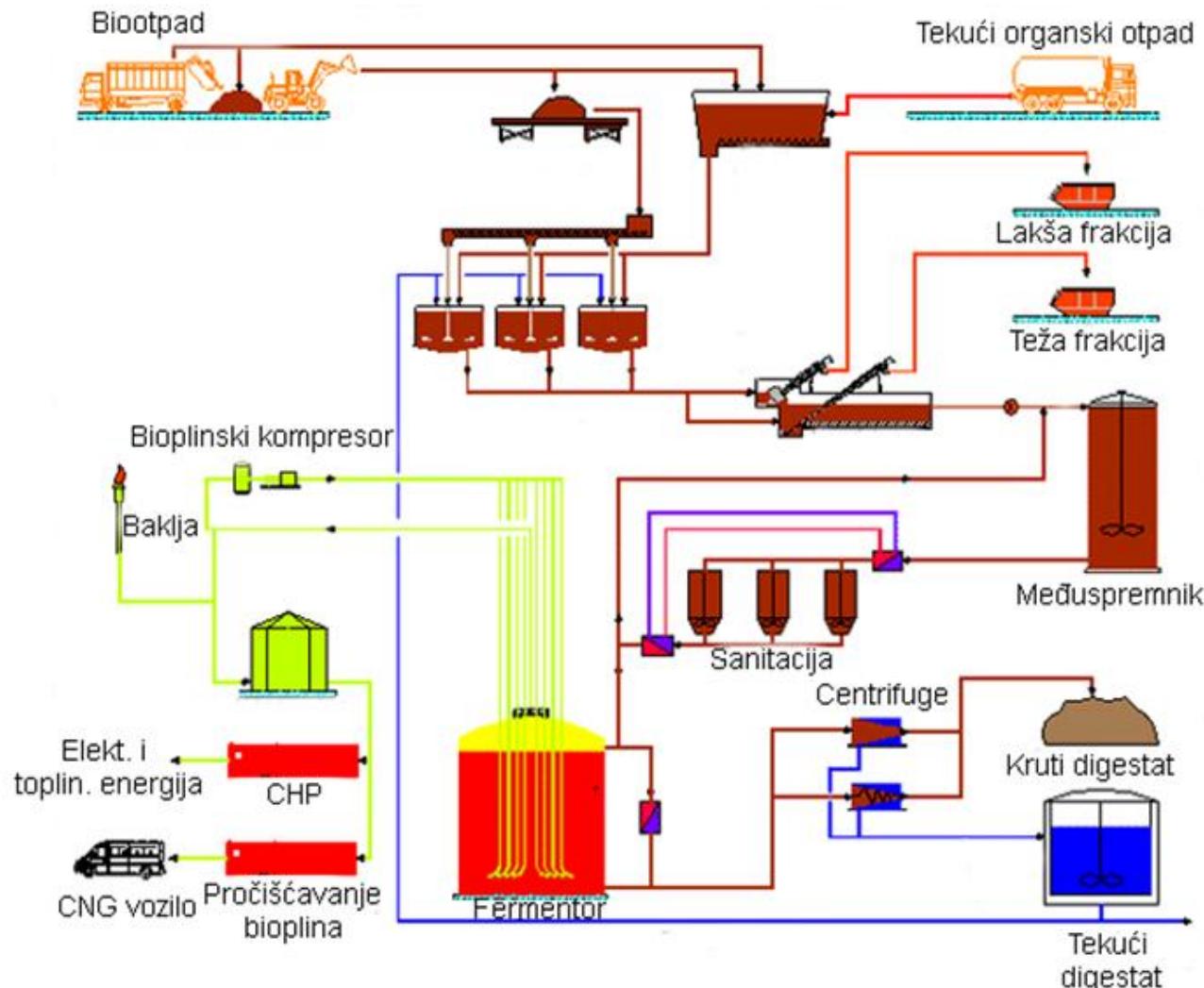
<i>Ulazna sirovina</i>	<i>Količina (tona/god)</i>	<i>Suha tvar (%)</i>	<i>Bioplinski potencijal (m³/god)</i>	<i>Količina metana (m³/god)</i>
Biootpad iz trgovina i kućanstava	5 000	20	500 000	340 000
Biootpad iz kuhinja i kantine	10 000	20	1 000 000	600 000
Biootpad s tržnica	3 000	20	300 000	180 000
Industrijski biorazgradivi otpad	1 000	20	100 000	60 000
Mliječni proizvodi i jaja	1 000	17	37 500	20 000
UKUPNO	20 000		1 937 500	1 200 000

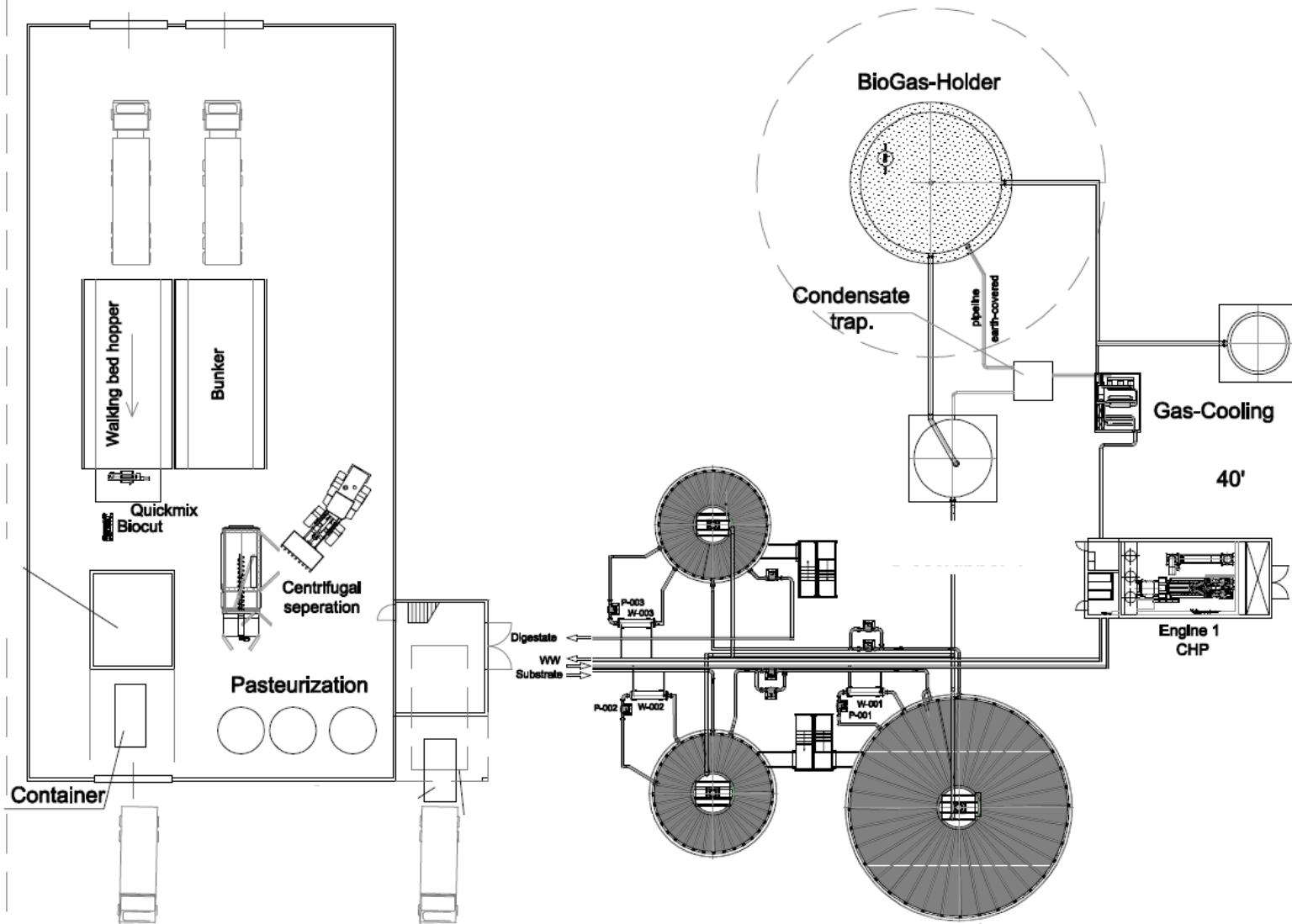

❖ količine odvojeno skupljenog biootpada 2004. – 11. (t/g)

BIOPLINARA

❖ Bioplínara

	Količina	Cijena	Prihod (€)		
			CHP	Bioplín (CNG)	Zemni plin
Elekt. Ener.	4 670 160 kWh	0,16€/kW	747 225	-	-
Toplina	2 766 390 kWh	0,02 €/kW	55 327	-	-
Biometan	1 200 000 m ³ 860 400 kg	0,38€/m ³ 0,98€/kg (CNG)	-	843 192	456 000

(20 000 t/y)

	Količina
Električna energija	23 350 MWh
Toplina	13 800 MWh
Biometane	6 000 000 m ³ (4 300 t)

(100 000 t/y)

Održivo gospodarenje otpadom

Odvojeno
skupljanje
biootpada

*Zaštita okoliša
Smanjenje otpada na odlagalištu
Iskorištavanje korisnog otpada*

Proizvodnja
bioplina

*Obnovljivi izvor energije
Zamjena za fosilna goriva
Smanjenje emisije stakleničkih plinova
Proizvodnja biognojiva*

❖ promocija projekta

Hvala na pažnji !

UrbanBiogas Tim :

Bojan Ribić
Dinko Sinčić
Monika Kruhek

ZAGREBAČKI
HOLDING
Podružnica ČISTOĆA

Bojan Ribić
Rukovoditelj Službe

Radnička cesta 82
10 000 Zagreb

Tel: +385 1 6321 325
Mob: +385 99 80 222 10
Skype: bojanribic
E-mail: bojan.ribic@cistoca.hr
Web: www.zgh.hr, www.cistoca.hr